

بۈگىل ەلدەگى اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى خالىق قۇرۇلتىيلارنىڭ كەزەك اۋىستىرۇ سايللاۋ قىزمەتى

شېنخۇا اگەنتىتىڭنىڭ **10 ـ ايدىڭ 9 ـ كۈنى بەيجىڭغەن بەرگەن خابارى** ـ نەگىزگى زاڭ مەن زاڭداردىڭ بەلگىلەملەرەننە ساي، بۇكىل ەلدەگى اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى خالىق قۇرۇلتىيلارد ـ نىڭ كەزەك اۋىستىرۇ سايللاۋى 2021 ـ جىلدىڭ العاشقى جارتى جىلىنان باستاپ كرەكس ـ ترەكس ورسىتەتلىپ، يىىل 6 ـ ايدىڭ سوڭىندا جالىي بەتتىك اياقتادى. 31 ولكە، اۋتونوميالى رايون، توتە قاراستى قالادا اۋدان، اۋىل ەكى دا ـ رەجەلى خالىق قۇرۇلتىيى ۋاكىلدەرەننەن 2 مىلليون 629 مىڭ 447 ۋاكىل تىكە سايلانىپ، الدىڭغى كەزەكتەڭىدەن 151 مىڭ 459 ۋاكىل كوبيەيىپ، %11.6 ارتتى. بۇل رەتكى بۇكىل ەل ـ دەگى اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى خالىق قۇرۇل ـ تاييلارنىڭ كەزەك اۋىستىرۇ سايللاۋى زاڭىدى، حا ـ ۋبىسىز، ورنىقتى، ۋتارتىپتى جۇرگىزىلىپ، قالىڭ سايللاۋشالردىڭ نىنتاسى تاسىپ، سايللاۋ ورتاس ـ نىڭ ستىيلى پاك، سالتى دۇرس بولىپ، سايللاۋ ناتىجەسىننە خالىق ەدان رىزا بولىپ، جۇڭغوشا نوتىسيالىيتىك دەموكراتىيالىق ساياسىدىڭ ەرەكشە ـ لىگى مەن اىزالدلىمەن اىگىلەدى.

پارتىيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كومىتەتى ۋتور ـ تىشى جالىي ەماجىلىسنىڭ ”نەگىزگى ساتى خالىق

(ياسى 1 ـ بەتتە)

جاڭا دامۇ ۋىستانىمن امالياتتا اىگىلەپ، جوعارى ساپالى دامۇعا كۇش ۋىيىستردى

ۋىستانم — ارەكەتتىڭ جەتەكشىسى. پارتيا 18 ـ قۇرۇلتىيىنان بەرى، شىنچياڭ قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىق ياس نىسانىسن مىقتاپ يگەرپ، تاباندلىقپەن جاڭا دامۇ ۋىستانىمى ارقىلى ەكونوميكالىق دامۇعا جەتەكشىلىك ەتىپ، دامۇ مەن حاۋپىسىزدىكتى ەبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ەكونوميكانىڭ ۇرتسى اقاۋسىز دامۇنا، خالىق تۇرمىسى قۇت ـ ىرىسنىڭ ۇزدىكىسىز نعايۇنا ش ـ نايى كەپىلدىك ەتتى.

”ورنىقتىلىق“ نەگىزىن بەكەمدەپ، ”لىگە ـ رىلەۋ“ قوزغاۋشى قۇاتىن تامىقىنداتتى. 10 جىلدان بەرى بۇكىل رايون اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ قامداۋ جاعىنداى قۇرۇلمىدىق رەفوماسىن ىشكەرەيلە اىقا ـ رىپ، استىقتى ورنىقتىرۇدى، ماقناتى ساپاللاندىرۇ ـ دى، جەمسى شارۋاشلىمەن كۇشەيتىۋدى، مال شار ـ ۋاشلىمىن گـۈلدەندىرۇدى، ەرەكشە كاسىپ سالالارىن جەبەۋدى ىلگەرەلەتتى، جان باسىندىق استىق ۇلەسى بۇكىل ەلدىڭ ورتاشا دەڭگەيىنەن جوعارى بولىپ، ماقناتىڭ ەگىس اۋدانى، بىرلىك ۇنىمى، جالىي ۇنىمى، ناۋار مولشەرى ۇرتسى بۇكىل ەلدىڭ كوشىن باستاپ، بۇكىل رايوننىڭ استىق جانە ماڭزدى اۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرد ـ نىڭ ۇتىسىمەن ورنىقتىرۇ، قامداۋمەن قامتاماسز ەتۇ قابىلەتى ۇزدىكىسىز جوعارىلادى. سونمەن بىرگە بۇكىل رايون ۇنىمدى قارجى قوسۇدى بەل ـ سەندىلىكپەن كەڭەيتىپ، نەگىزدىك قۇرۇلغى قۇرد ـ لمىسنىڭ تەبىنىن ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، ستەرەولدى قاتناىس جۇبەيسىن جەدەل ورناتىپ، ”شىنچياڭنىڭ ەلەكتىرىن سىرتقا شىعارۇ“، ”تابىيى گازدى باىستان شىعىسقا جەتكىزۇ“ سىياقتى كەلەلى نىجىنەريەيالاردى ىلگەرەندى ـ كەيىندى سالىپ، نەگىزدىك قۇرۇلغى سالاسىنا قارجى قوسىپ سالاۋدا سۇبەلى ناتىجەلەرگە قول جەتكىزدى.

ەبىر قىدىرۇ كەلەلى نەگىزدىك قۇرۇلغى نە ـ ساندارنىڭ سالنىۋى نەگىزدىك قۇرۇلغى سالاسىندا ـ عى ”وقلىقتارتىدى“ تولىقتاپ، بۇكىل رايوننىڭ جاڭا دامۇ ارانسنا بەلسەندىلىكپەن توعىسۇنا، ەكونوميكا ـ نىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن جۇزەگە اسىرۇعا مەىم قامتاماسزدىق ازىرلەدى.

وسى نەگىزدە، بۇكىل رايون دامۇعا جاڭالىق اشۇ ارقىلى دەم بەرۇ ستراتەگىيىسىن تىغىللىقتى ىلگەرد ـ لەتەپ، عىلم ـ تەخنىكادا جاڭالىق اشۇدىڭ ۇسىنىلم تەبىنىن ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، عىلم ـ تەخنىكادا جاڭا ـ لىق اشۇ ورتاسىن ۇزدىكىسىز جاقسارتىپ، جاڭالىق اشۇ تۇعىرى قۇرۇلىسىن پارمەندى ىلگەرەلەتەپ، كاس ـ پورنىداردىڭ جاڭالىق اشۇدامى نەگىزگى تۇلعالىق ورنى كۇن سايبىن كوزنەكتىلەنەپ، شىنچياڭ كۇن ەنەرگىيىسى، جىل نەنەرگىيىسى، ەرەكشە شىنچياڭ كۇن كەرنەۋلى ەلەكتىر جەتكىزۇ، كەرنەۋ وزگەرتۇ، مۇناي ـ تابىيى گاز بارلاۋ سىياقتى سالالاردامى تەخنىكادا بۇكىل ەلدىڭ كوشىن باستاپ، جوعارى، جاڭا تەخنىكالاردى دامىتۇدا جانە كاسىپ سالالاندىرۇ ـ دا كورنەكتى ناتىجەلەرگە قول جەتكىزدى.

ەكونوميكالىق دامۇ قاچەتتى، تۇنىق سۇ، جاسىل ناۋ ۋىتىپتى دە قاچەتتى ـ شىنچياڭ جاسىل دامۇدى تاباندلىقپەن ىلگەرەلەتەپ، ەداستۇرلى جاساۋ كاسىبىن جاسىلعا قاراي وزگەرتەپ، دارەجە ـ

قۇرۇلتايى ۋاكىلدەرنىڭ سانىن ۋيلەسىمدى ارتتىرۇ“ تالابىن، مەملەكەتتىك خالىق قۇرۇلتىيى تۇراقتى كومىتەتى وزگەرسى نەگىزگەن سايللاۋ ەدىسنى دا ـ يەكتىلەندىرىپ، تىياناقتاندىرىپ، اۋدان دارەجەلى خالىق قۇرۇلتىيى ۋاكىلدەرى سانىنىڭ جىناقىتقى سانى 120دان 140قا كوبيەيتىلدى، اۋىل ـ قالاشىق خالىق قۇرۇلتىيى ۋاكىلدەرى سانىنىڭ جىناقىتقى سانى 40تان 45كە كوبيەيتىلدى. وزگەرسى نەگە ـ زىلگەننەن كەيىنگى سايللاۋ زاڭىنا ساي، ەرقايىسى ولكە دارەجەلى، اۋدان دارەجەلى خالىق قۇرۇلتىيى تۇراقتى كومىتەتتىرى اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى خالىق قۇرۇلتىيى ۋاكىلدەرەننىڭ سانىن ايسىرىم ـ ايسىرىم قايتالاي تۇراقتاندىردى. جەر ـ جەر جاڭا ـ دان ارتقان ۋاكىلدەر سانىن بولگەن كەزدە، نە ـ گىزگى ساتى بۇقاراسى، ەلۋمەتتىك اۋماق قىز ـ مەتكەرلەرى سىياقتىلارعا بەيىمەدلۇگە باسا ەمان بەردى، مۇنىڭ نىشىندە اۋدان دارەجەلى خالىق قۇرۇلتىيى ۋاكىلدەرنىڭ سانى ۋتىيىندى تۇردە اۋىل ـ قالاشىقتى وزگەرتەپ قۇرۇلغان ماللەرگە بەيىمەلەپ، اۋىل ـ قالاشىقتى وزگەرتەپ ەمالي قۇرعانىان كەيىنگى نەگىزگى ساتى بۇقاراسىنىڭ ساياسىعا ات سالىسۇى جەتەرسىز بولۇ ماسەلە ـ سن باعىتامالى تۇردە شەشتى.

سىن جوعارىلاتىۋدى قولداۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، كومەر، بولات ـ نەمىر، سەمەنت سىياقتى كاسىپ سا ـ لالارىنداى ارتىق ۇندىرىس قۇاتىن باتلىدىقپەن جويىپ، جوعارى ونىمدىلىكتى، نازا، تومەن كومەر قىشقىل گازدى، اىنالمالى جاسىل جامساۋ جۇبەيسىن بىرىندەپ ورناتىپ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ جاسىل بولۇ نەگىزىن ۇزدىكىسىز بەكەمدەدى. 10 جىلدان بەرى شىنچياڭ ەكونوميكالىق دامۇدا قوماقتى ناتىجەلەرگە قول جەتكىزدى. 2021 ـ جىلى شىنچياڭنىڭ وڭىرلىك ۇندىرىس جالىي ۇنىم قۇنى ەبىر تىرىلليون 598 مىلييارد 365 مىلليون يۇانعا جەتتى، بۇل 2012 ـ جىلغىنىڭ 2.16 ەسەسى، سالىستىرمالى باعامەن ەسەپتەڭەندە %91.6 ارتىپ، جىلىنا ورتاشا %7.5 ارتتى.

شىنچياڭ ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇ جەتىستىكتەرەننەن خالىق بىرگە يىگىلىكتەندى. 10 جىلدان بەرى شىنچياڭنىڭ %70تەن استام قازىنا ـ لىق شىعىسى خالىق تۇرمىسنى قامتاماسزاندىرۇ مەن جاقسارتۇعا پايدالانىلىپ، خالىق تۇرمىسى قۇ ـ رىلىسى تەبىنىنىڭ زورلىغى، ونىمدىلىگىنىڭ جوعارد ـ لمىغى، يىگىلككە كەنەلۇنىنىڭ كەڭىدىگى، يقبالىنىڭ ۇلكەندىگى بۇرىن بولىپ كورمەگەن دارەجەدە بولدى. 2012 ـ جىلدان بەرى ەكونوميكانىڭ جوعا ـ رى ساپالى دامۇنىنىڭ پارمەندى جەتەكتەنىۋىدە شىنچياڭدامى قالا، اۋىل تۇرىندىلارنىڭ كىرىسى تەز قارقىنەن ارتىۋدى جۇزەگە اسىرىپ، جالىي تۇرىندار ـ دىڭ جان باسىندىق قولدامى كىرىسى 2012 ـ جىلغى 12 مىڭ 151 يۇاننان 2021 ـ جىلى 26 مىڭ 75 يۇانعا كوبيەيىپ، جىلىنا ورتاشا %9.9 ارتىپ، خالىق بۇقارا ـ سى ەكونوميكالىق دامۇدىڭ پايداسىنان تولىق يىگە ـ لمكتەنەپ، تابىس سەزىمى، باقت سەزىمى، حاۋىد ـ سىزدىك سەزىمى كورنەكتى كۇشەيدى.

كاسىپ سالالارى اناغۇرلىم جوعارى دەڭگەيگە قادام تاستاپ، ەرەكشەلىگى، باسىمدىعى اناغۇرلىم كورنەكتىلەندى

ەكونوميكالىق دامۇدىڭ ”لىگەرەلەۋ“ قوزغاۋ ـ شى قۇاتىن تاسقىنداتۇ كىرىسۇ ۇتىيىنىن ەداپ باسىپ تابۇدى قاچەت ەتەدى.

شىنچياڭنىڭ ەنەرگىيا، كەن ونىمدەرى بايلىغى مول، كادەگە جاراتۇ اۋەتى وراسان زور ـ جاقىندا ـ عى جىلداردان بەرى شىنچياڭ وڭىرلىك ورنى با ـ سىمدىغى مەن بايلىق باسىمدىمەن ساۋلەلەندىرىپ، كاسىپ سالاسى قۇرۇلمىسىنىڭ جەدەل رەتتەلۇنە جە ـ تەكشىلىك ەتىپ، تىزبەكتى ۇزارتۇدى، تىزبەكتى تولىقتاۋدى، تىزبەكتى كەڭەيتىۋدى، تىزبەكتى كۇ ـ شەيتىۋدى ىلگەرەلەتەپ، مۇناي جىيىما ونەر كاسىبى، ەلەكتىر، ۇتۇستى مەتال، كومەر جىيىما ونەر كاسىبى سىياقتى ەنەرگىيا بايلىغى كاسىپ سالالارىن تىرەك، جاڭا مەنەريال، جاڭا ەنەرگىيا، وزىق جابىدىق جاساۋ سىياقتى ستراتەگىيالىق جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالالارىن جەتەكشى ەتكەن وسى زامانىعى ونەر كاسىپ جۇبەيسىن قالىپتاستىردى.

اسىرەسە، ”ونەر كاسىپتىڭ ازىعى مەن قانى“ دەگەن اتاققا بە مۇناي ـ تابىيى گاز بايلىغى ەتكەن 10 جىلدا بارلاپ اشۇدىڭ جۇردەك جولىنا شىعەپ، بۇكىل رايوندا جوعغار، تارىم جانە تۇرپان ـ قۇمىل سىندى 3 ەبرى مۇناي ـ تابىيى گاز ۇندىرىس بازاسى قالىپتاسىپ، مۇناي، مۇناي جىيىما ونەر كاسىبى شىنچياڭنىڭ

بۇل رەتكى اۋداندىق، اۋىلدىق خالىق قۇ ـ رىلتىيىلارىنىڭ كەزەك اۋىستىرۇ سايللاۋى ەبىر مىلييارد 64 مىلليون سايللاۋشنى شارپىدى، ول جالىي بارىستىق خالىق دەموكراتىياسىنىڭ ەڭ جاندى امالياتى. اۋدان دارەجەلى خالىق قۇرۇلتايى ۋاكىلدەرى سايللاۋنا قاتناسىپ، بەلەت تاستاعان سايللاۋشى 921 مىلليون ادام بولىپ، تىزمەدلەگەن سايللاۋشنىڭ %86.49 نى ۇستادى؛ اۋىل دارەجەلى خالىق قۇرۇلتايى ۋاكىلدەرى سايللاۋشنا قاتناسىپ، بەلەت تاستاعان سايللاۋشى 623 مىلليون ادام بولىپ، تىزمەدلەگەن سايللاۋشنىڭ %85.63 نى ۇستادى. اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى ورنىداردىڭ ەبىر رەتكى سايللاۋدا تابىستى بولغان سايللاۋ رايون ـ دارى جەكە ـ جەكە سايللاۋ رايونى جالىي سانىنىڭ %99.80 نىن جانە %99.97 نىن ۇستادى.

وسى رەتكى كەزەك اۋىستىرۇ سايللاۋىندا اۋدان دارەجەلى خالىق قۇرۇلتايى ۋاكىلىنەن جالىي 670 مىڭ 563 ۋاكىل، اۋىل دارەجەلى خالىق قۇرۇل ـ تايى ۋاكىلىنەن جالىي ەبىر مىلليون 958 مىڭ 884 ۋاكىل سايلانىپ شىقتى، ۋاكىلدەر قۇرۇلمىسىنىڭ ونان ارى ساپاللانۋى العاباسارلىق سىپاتتى، كەڭ كولەمدىلىك سىپاتتى جانە ۋاكىلدىك سىپاتتى تولىق اىگىلەدى. سايلانىپ شىققان

ماڭزىدى جەتەكشى كاسىپ سالاسنا اينالدى.

10 ـ ايدىڭ 9 ـ كۇنى جۇڭگو مۇناي توبى تارىم مۇنايلىغى سەرىكتەستىگىنىڭ قۇمان مۇنايلىمىنان جالىي وندىرىلگەن مۇناي ـ تابىيى گاز 10 مىلليون توننا ـ دان استى، بۇل ەلىمىزدىڭ ەرەكشە تەرەك قاباتتاعى مۇناي ـ تابىيى گازىن كولەمدەندىرىپ اشۇدىك تىلگ كەزەڭىنە قادام تاستاعانىدىمەن بىلدىرەدى.

قۇمان مۇنايلىغى دۇنيە جۇزىندە سىرەك كەز ـ دەستەن ەرەكشە تەرەك، ەرەكشە جوعارى تەمپە ـ راتۇرا، ەرەكشە جوعارى قىسىم سىياقتى ەرەكشەلىك ـ تەرەگە بە يولىپ، مۇناي جاتىنىن انىقتاۋ مەن پارىق ـ تاۋ ەرەكشە قىيىن ـ جاقىنداى جىلداردان بەرى تارىم مۇنايلىغى عىلم ـ تەخنىكادان قامال اۋۇدى جەدەلدەتەپ، ەرەكشە تەرەك، كۇردەلى مۇناي جاتىنىنىڭ تامام ۇڭقىماسىن قازۇ سىياقتى جەلەلس تەخنىكالاردى باعىندىرىپ، ەرەكشە تەرەك مۇنايدى، تابىيى گازدى بارلاپ اشۇ تەخنىكاسى دۇنيە جۇزىند ـ دەگى وزىق ورەگە جەتىپ، ەلىمىزدىڭ ەرەكشە تەرەك مۇنايلىقتى جوعارى ونىمدىلىكتى بارلاۋنا، ۇنىمدى اشۇنا ”تارىم جوياسىن“ ازىرلەدى.

كەزەكتە بۇكىل رايوننىڭ مۇناي ـ تابىيى گاز ۇنىم مولشەرى، اىرىلماعان كومەر ۇنىم مولشە ـ رى بۇكىل ەلدىڭ الدىڭغى لەگىن يەلەپ، ەرەكشە ـ لىگى، باسىمدىغى ۇزدىكىسىز كورنەكتىلەندى. 2021 ـ جىلى بۇكىل رايوندامى كولەمىنەن جوعارى كاسىپو ـ رىنىڭ ارتقان قۇنى 500 مىلييارد يۇاننان اسىپ، 2012 ـ جىلغىدان %82.7 ارتىپ، جىلىنا ورتاشا %9.9 ارتتى، بولات مەنەريالدارنىڭ ۇنىم مولشەرى، سەمەنتتىڭ ۇنىم مولشەرى، تەيلەنىنىڭ ۇنىم مولشەرى جەكە ـ جەكە 2012 ـ جىلغىدان %14.5، %8.7، %26 ارتىپ، بۇكىل رايوننىڭ ونەر ـ كاسىپ ەكونوميكاسى نەز ارتىۋدى جۇزەگە اسىردى.

بايلىق باسىمدىمەن تايانىشى ەتىپ، جەرگە ـ لمىكتى ەرەكشەلىككە يە ونەر كاسىپ جۇبەيسىن تۇلعالاۋمەن بىرگە، بۇكىل رايون كاسىپ سالالارىن جاقسارتىۋدى، دارەجەسىن جوعارىلاتۇ ـ دى بەلسەندىلىكپەن ىلگەرەلەتەپ، اۋىل شارۋاش ـ لمىەن نەگىز، ونەر كاسىپتى جەتەكشى ەتكەن، قىزمەت وتەۋ كاسىبى ماڭزىدى ورنى يەلەگەن وسى زامانىغى كاسىپ سالالارى جۇبەيسىن جەدەل قۇرۇپ، ەكونوميكالىق دامۇدىڭ مىرسەڭدىك كۇشى مەن سەرىپچىدىلىگىن ۇزدىكىسىز جوعارىلا ـ تەپ، جۇمىسقا قابىلداۋ قابىلەتىن كۇشەيتتى.

3 ـ كاسىپتىڭ تىپتىك ۋاكىلى ەسەپتەلەتن سا ـ يىحات كاسىبىنىڭ تەز دامۇى شىنچياڭنىڭ كاسىپ سالالارى قۇرۇلمىسىنىڭ ۇزدىكىسىز جاقسارغاندىمەن ايعاقتادى. جاقىنداى جىلداردان بەرى شىنچياڭ ساياحات ارقىلى شىنچياڭدى گۇلدەندىرۇ سترا ـ تەگىياسىن جالىي بەتتىك انقارپ، قاتناس، قوناق ۇي، اس ـ سۇ سىياقتى نەگىزدىك قۇرۇلمىلارعا ۇسىنىلم تەبىنىن ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، ساياحاتتىڭ ساپاسىن جاقسارتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇعا دەم بەردى، 2021 ـ جىلى بۇكىل شىنچياڭ ەل نىشىنەن 190 مىلليون 567 مىڭ ادام ـ رەت ساياحاتشى قابىلدادى، بۇل 2012 ـ جىلغىدان 3 ەسە ارتىپ، ساياحات كاسىبى تەز ارتىۋدى جۇزەگە اسىردى. سول جىلى شىنچياڭنىڭ 3 كاسىبىنىڭ سالىستىرماسى 9.47: 7.37: 14.7 بولىپ، كاسىپ سالالارىنىڭ قۇرلىمى 2012 ـ جىلغى ”2 ـ كاسىپ، 3 ـ كاسىپ، 1 ـ كاسىپ“ ۇلگىسىنەن ”3 ـ كاسىپ، 2 ـ كاسىپ، 1 ـ كاسىپ“ ۇلگىسىنە بۇرىلىس جاسادى.

اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى خالىق قۇرۇلتايى ۋا ـ كىلدەرى اراسىندا ەبىرىشى شەپتەگى جۇمىشىشى، شارۋا، كاسىپتىك تەحنىك سىياقتى نەگىزگى ساتى ۋا ـ كىلدەرنىڭ سالىستىرماسى جەكە ـ جەكە %52.53 نى جانە %76.75 تى ۇستاپ، الدىڭغى كەزەكتەڭىدەن جەكە ـ جەكە %1.47 پاينىز جانە %0.21 پاينىز جوعارىلا ـ دى؛ ايهىل ۋاكىلدەردىڭ سالىستىرماسى جەكە ـ جەكە %31.64 جانە %32.36 بولپ، الدىڭغى كە ـ زەكتەڭىدەن جەكە ـ جەكە %3.23 پاينىز جانە %4.34 پاينىز جوعارىلادى؛ از ۇلت ۋاكىلدەرنىڭ سالىس ـ ستىرماسى جەكە ـ جەكە %15.42 جانە %17.18 بولدى؛ وتانعا ورالغان جىياۋمىندەر ۋاكىلدەرەننە زاڭدامى بەلگىلەملەرگە ساي كەپىلدىك ەتىلدى.

جەر ـ جەر اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى خالىق قۇرۇلتايى ۋاكىلدەرەن زاڭ بويىنىشا سايلاپ شىققانىان كەيىن، جاڭا كەزەكتى خالىق قۇرۇلتايە ـ نىڭ 1 ـ ەماجىلىسىن دەر كەزىندە اشىپ، اۋدان، اۋىل ەكى دارەجەلى مەملەكەت ورگاندارنىڭ باس ـ شىلارىن سايلاپ شىعەپ، نەگىزگى ساتى مەملەكەت بىيلىك قۇرۇلىسنى كۇشەيتۇگە، خالىقتىڭ وزىنە قو ـ جايىن بولۇنا كەپىلدىك ەتۇگە، پارتيانىڭ ۇزاق ۋاقت بىيلىك جۇرگىزۇ نەگىزىن بەكەمدەۋگە بەرىك ۋىيىمدىق قاتماماسزدىق ازىرلەدى.

3 ـ كاسىپتىڭ سەرىپىندى دامۇى جۇمىستانۇ مەن تۇتىنۇدى جەبەۋگە ۋىيىمدى ورتا ازىرلەدى. 2021 ـ جىلدىڭ سوڭىندا بۇكىل شىنچياڭدامى جۇ ـ مىستانعانداردىڭ سانى 13 مىلليون 600 مىڭ ادامعا جەتەپ، 2012 ـ جىلغىدان %9.1 ارتىپ، جۇمىستانۇ قۇرۇلمىسىندا 1 ـ كاسىپتە ۇزدىكىسىز ازايۇ، 2 ـ كاسىپ ـ تەپ ورنىقتىللىقتى ساقىتاۋ، 3 ـ كاسىپتە قارىنىشاپ دامۇيادي تاماشا كۇي كورسەتىپ، قوعامدىق تۇتىنۇ بۇيىمدارىنىڭ بولشەك ساتۇ جالىي سوماسى 358 مىلييارد 462 مىلليون يۇانعا جەتىپ، 2012 ـ جىلغىدان %77.2 ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن %6.6 تەسەن ارتىپ، بازاردامى تۇتىنۇ زور مولشەردە جوعارىلاپ، ەكونوميكالىق دامۇدىڭ ”لىگەرەلەۋ“ كۇشنىڭ انا ـ غۇرلىم جەتكىلىكتى بولۇنا مۇمكىندىك جاسادى.

وڭىرلىك ورنىن باسىمدىمەن تىياناق ەتىپ، ەسك اشۇ ارانسىن قالىپتاستىردى

ەسك اشۇ جەلكەنى جەلپەن جايىلىپ، دامۇدىڭ دەر شاعىنا تۇرا كەلدى. وڭىرلىك ورنىن باسىمدىغى شىنچياڭ ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇنا جەتەكشىلىك ەتەتىن كەلەلى ورايغا اينالدى.

پارتىيا 18 ـ قۇرۇلتايىنان بەرى، شىنچياڭ سىرتقا ەسك اشۇدىڭ كەلەلى ورايىن قارسى الىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋنىنىڭ وزەكتى رايونى بولدى. شىنچياڭ جوعارىدان تومەنگە دەيىن ورايدى مىقتاپ يگەرەپ، ۇزىنىڭ وڭىرلىك ەسك اشۇ ستراتەگىيىسىن مەملەكەتتىڭ باتىسقا ەسك اشۇ جالىي تۇلعالىق ورنالاستىرۇنا كىرگە ـ زىپ، ”بىر پورت“، ”ەكى رايون“، ”بەس ۇلكەن ورتالىق“، ”شەكارا وتكەلى ەكونوميكالىق بەلدە ـ ۋى“ قۇرۇلىسنى نەگىزگى تۇلعا ەتىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇ ـ رىلىسىن ىلگەرەلەتەپ، شىنچياڭنىڭ سالىستىرمالى شىنچياڭنىڭ ەلىمىزدىڭ باتىسقا ەسك اشۇ ارانسىند ـ دامى ماڭزىدى ورنى كۇن سايبىن كورنەكتىلەندى. كەزەكتە ۇرمىجى خالىقارالىق قۇرۇللىقتىق پورت اۋماعى خالىقارالىق استىق، ماي ساۋدا ورتالە ـ ھى جەدەل سالىنۇدا، بۇل نىساننىڭ قۇرۇلىسى اياق ـ تاغاننان كەيىن خالىقارالىق ساۋدا كاسىبىن اشىپ، شىنچياڭنىڭ استىق ـ ماي ساۋدالاۋ، كورمەرەلەۋ، ساۋدا كەلىسوزدەرىن جۇرگىزۇ، قارجى ەسەيىن جايۇ سىياقتى يقۇاتتاردى ەبىر تۇلعالاندىرغان ساۋدا تۇعىرىنا اينالادى. شىنچياڭنىڭ ەرەكشە، ساپالى اۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرى وسى ارا ارقىلى شەتەل بازارىنا شىعەپ، دامۇ ونىمدىلىگىنىڭ ونان ارى جوعارىلادى تۇسۇنەن ۇمىت بار.

2015 ـ جىلدىڭ ايامعىندا ارلى ـ بەرلى زىمىرلا ـ غان جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزدارىن تايان ـ نىش ەتكەن ۇرمىجى خالىقارالىق قۇرۇللىقتىق پورت اۋماعىنىڭ قۇرۇلىسى باستالسىپ، شىنچياڭنىڭ جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇ ـ رىلىسىن ىلگەرەلەتۇدەگى ماڭزىدى نىجىنەرياعا ايد ـ نالدى. قازىرگە دەيىن بۇكىل ەلدەگى %80تەن استام جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزى ۇرىمە ـ جى خالىقارالىق قۇرۇللىقتىق پورت اۋماعىن باسىپ، الاتاۋ شەكارا وتكەلى، قورعاس شەكارا وتكەلى ار ـ قىلى شەكارادان شىعەپ، ورتا ازيا مەن ەۋروپانى بەتكەكە الدى، بۇل ارا ۇرمىجىنىڭ، ۋىتىپتى،

(ياسى 1 ـ بەتتە)

باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ وقۇ – اعارتۇ جۈيىنىدەگى ماڭغزىدى بايىمىداۋلارى شي جىنپىڭ جاڭغا ەداۋىر جۇڭغوشا سوتسىيالىزىم يىدەياسىنىڭ ماڭغزىدى قۇرامدىس بولگى، ماركىسىزم وقۇ – اعارتۇ يىدەياسىنىڭ جاڭغا ۇورىسىن اشىسىپ، وقۇ – اعارتۇدىڭ وسزاماندانۇىن جەدەل ىلگەرەلەتۇگە، وقۇ – اعارتۇدا قۇدىرەتتى ەل قۇرۇعا، خالىق رازى بولاتىن وقۇ – اعارتۇدى ويداعىداي جۇرگىزۇگە ەتۇبرىلى بويىسۇنۇ ولىشەمى مەن ارەكتە باعدارناماسىن ازىرلەدى.

اعلىشىن تىلىنىدەگى نۇسقا ۋەلەگى ما ـ تىنگە، ۋەلەگى ماعىناعا ادال بولدى، سونىد ـ مەن بىرگە بەينەلەۋ فورماسى جاعىندا شە ـ تەلدەگى وقىرمانداردىڭ وقۇ ادەتتە ۋىلەسە ـ كەن، بايانداۋى دۇرسى، ەغلى جۇبەيلى، ۇسوز السىى جاتىتقى، وقىرمانداردىڭ جاڭغا داۋىردەگى جۇڭگونىڭ وقۇ – اعارتۇ رەفور ـ ماسى مەن دامۇنىنىڭ داۋىرلىك استارىن، كە ـ لەلى ەمانىن، باسقى مازمۇنىن، جۇزەگە اسىرۇ جولىن ىشكەرەيلەي تۇسۇنۇنە سەپتە ـ گىن تىگىزەدى، باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ وقۇ – اعارتۇ جۈيىنىدەگى ماڭغزى بايىمىداۋ ـ لارنىڭ باي مازمۇنىن تەرەك تۇسۇنۇدە ما ـ ڭغزىدى مانەگە يە.

شىنچياڭنىڭ سىرتقا ەسك اشۇى مەن ەكونوميكا ـ لىق دامۇنىنىڭ دا ماڭغزىدى ارتۇ ۇيەگىنە اينالدى. يىيىل 6 ـ ايدىڭ سوڭىندا دەيىن ۇرمىجى خالە ـ قارالىق قۇرۇللىقتىق پورت اۋماعىنان جىيىنى 5900دەن استام جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزى جونەلتىلە ـ دى، بۇل ارا جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزىن دانەكەر مەن شىنچياڭنىڭ ورتا ازيا مەن، ەۋروپا ـ مەن ساۋدا جىبەك جولىن“ تۇتاشتىرىپ، شىنچياڭنىڭ دامۇدا جاعراپىيالىق كەشكەمەنى بۇزۇنا وراي جاراتىپ، ەل ەغشى، خالىقارا سىندى ەكى ۇلكەن بازاردى ۇساتتى كوزدەپ، جۇڭگونىڭ با ـ تىسقا ەسك اشۇنىنداى الدىڭغى شەپىنە اينالدى.

ەبىر كوپىر ەۋروپا مەن ازىيانى تۇتاشتىرىپ، سەلبەسىپ بولاشاقتان يىگىلىكتەندى. شىنچياڭنىڭ ەسك اشۇ جولى بارغان سايبىن كەڭەيۇدە. سوڭغى جىلدارى شىنچياڭ ”بىر بەلدەۋ، بىر جول“ بو ـ يىنداى ەلدەرەمەن ەكونوميكا ـ ساۋدا اۋىسى ـ كۇي ـ يىسىن، سەلبەستىگىن كۇشەيتىپ، 25 مەملەكەتپەن جانە خالىقارالىق ۇيىمەن 21 ۇتۇرلى سەلبەستىك كەلىسىمىنە قول قويىپ، 176 مەملەكەتپەن جانە وڭىرمەن ەكونوميكا ـ ساۋدا قارىم ـ قاتناسىن ور ـ ناتىپ، خالىقارالىق دوستاسقان قالا 45كە جەتىپ، ”دوستار شەڭبەرى“ ۇزدىكىسىز كەڭەيدى.

تايياۋدا ۇساتتى وتكىزىلگەن